CHƯƠNG 3 **XÂY DỰNG**

TỔNG QUAN

Tiểu ban Xây dựng là Tiểu ban thứ 19 của Hiệp hội Doanh nghiệp châu Âu tại Việt Nam (EuroCham), đại diện cho cộng đồng doanh nghiệp có ảnh hưởng trong ngành xây dựng tại Việt Nam. Tiểu ban Xây dựng được thành lập với vai trò là cầu nối giữa khu vực công và tư nhân, thúc đẩy quan hệ đối tác cần thiết giữa Chính phủ Việt Nam và cộng đồng doanh nghiệp châu Âu, đóng góp cho sự phát triển bền vững của ngành xây dựng trong nước. Chúng tôi cam kết kết nối thông qua các cuộc tham vấn đáng tin cậy và thực tiễn, đóng vai trò là nguồn lực cho Chính phủ trong quá trình xây dựng pháp luật và giải quyết các vấn đề trong lĩnh vực xây dựng một cách thích hợp, đảm bảo hài hòa lợi ích giữa các bên. Đồng thời giới thiệu, tham vấn cho Chính phủ về các thông lệ và tiêu chuẩn quốc tế phù hợp, hỗ trợ phát triển nguồn lực chất lượng cao, hướng đến tương lai phát triển xanh và bền vững của ngành xây dựng.

Ở Việt Nam, cũng như nhiều quốc gia khác, ngành xây dựng luôn là một lĩnh vực năng động và phát triển, trong đó an toàn cháy nổ là một khía cạnh quan trọng cần quan tâm trong xây dựng và quản lý tòa nhà. Chúng tôi thực sự đánh giá cao nỗ lực không ngừng của Chính phủ trong việc thực hiện Nghị quyết số 99[1] thông qua việc tăng cường và hoàn thiện các quy định về an toàn phòng cháy chữa cháy (PCCC) với tầm nhìn toàn diện, tạo thuận lợi cho hoạt động kinh doanh đồng thời đặt an toàn PCCC lên hàng đầu. Trong khi các Quy chuẩn kỹ thuật Quốc gia mới về PCCC (QCVN) là một bước tiến trong việc đảm bảo an toàn cháy nổ trong các tòa nhà và công trình xây dựng ở Việt Nam, và cũng đồng thời tạo ra những nút thắt mới ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động của doanh nghiệp.

Từ năm 2020 đến năm 2022, ba phiên bản của QCVN đã được thông qua, yêu cầu các quy định an toàn PCCC mới đã và đang gây ra sự chậm trễ đáng kể trong việc xin phê duyệt an toàn PCCC cho các dự án đầu tư vốn lớn.

Bên cạnh đó, các tiêu chuẩn liên quan đến vật liệu xây dựng của Việt Nam cũng quá cao, chẳng hạn như sơn chống cháy, gây ra vấn đề lớn về kinh tế và chi phí cho doanh nghiệp, do đó, để đáp ứng các tiêu chuẩn PCCC, chi phí xây dựng và hoàn thành dự án "đội" quá cao, gây khó khăn cho các nhà đầu tư[2]. Chúng tôi hoan nghênh Công văn 1091[3] trong việc tháo gỡ khó khăn trong hoạt động PCCC, đã loại bỏ yêu cầu cấp giấy chứng nhận cá nhân cho từng dự án bằng Giấy chứng nhận kiểm định phương tiện PCCC cho mỗi lô hoặc lô hàng từ các nhà cung cấp hoặc nhà sản xuất khác nhau, chuyển trách nhiệm kiểm tra vật liệu và thiết bị thuộc về các nhà cung cấp và nhà sản xuất tương ứng, khuyến khích sự tham gia tích cực của nhà cung cấp vào quá trình thử nghiệm và chứng nhận sản phẩm là điểm mấu chốt tạo nên một thị trường xây dựng hấp dẫn.

Để thúc đẩy nhanh hơn nữa quá trình này, Chính phủ nên tập trung tăng số lượng phòng thí nghiệm và tổ chức có khả năng thực hiện thử nghiệm PCCC cần thiết và đơn giản hóa quy trình đăng ký chứng nhận. Bên cạnh đó, việc phát triển một nền tảng mã nguồn mở để lưu trữ thông tin về các vật liệu và thiết bị đã được chứng nhận hiện đang được sử dụng tại Việt Nam cũng rất cần thiết, khuyến khích tuân thủ các thông lệ quốc tế, chẳng hạn như cơ sở dữ liệu vật liệu và sản phẩm của Viện Nghiên cứu an toàn và Phòng cháy chữa cháy (FSRI) [4]. Sáng kiến này có thể định vị Việt Nam là một bên tham gia toàn cầu có trách nhiệm và hỗ trợ các mục tiêu hiện đại hóa cơ sở hạ tầng và phát triển kinh tế.

Lĩnh vực xây dựng vốn được thúc đẩy bởi sự sáng tạo và thích ứng, nhằm tạo ra những nơi làm việc và trải nghiệm tốt hơn nữa. Nhiệm vụ hàng đầu của chúng tôi là đảm bảo rằng sự sáng tạo này được thực hiện một cách an toàn và có trách nhiệm, ngăn ngừa các sự cố đáng tiếc như hỏa hoạn cũng như hậu quả của những sự cố đáng tiếc này. Chúng tôi đánh giá cao sự hỗ trợ liên tục của Chính phủ và môi trường kinh doanh đầy hứa hẹn mà Việt Nam

1 Nghị quyết 99/2019/QH14 ngày 27 tháng 11 năm 2019 của Quốc hội về tiếp tục hoàn thiện, nâng cao hiệu lực, hiệu quả thực hiện chính sách, pháp luật về phòng cháy và chữa cháy (Nghị quyết 99).

2 "Các quy định mới về chữa cháy đã có hiệu lực trong nửa năm nay đã được đề xuất sửa chữa" ngày 16 tháng 8 năm 2023, Vietnam.vn. Có sẵn tại < https://www.vietnam.vn/en/quy-chuan-phong-chay-chua-chay-moi-co-hieu-luc-duoc-nua-nam-da-de-nghi-sua/>, truy cập lần cuối vào ngày 24 tháng 11 năm 2023.

3 Công văn 1901/C07-P3,P4,P7 ngày 11 tháng 4 năm 2023 của Bộ Công an, Cục Cảnh sát PCCC và CNCH (Công văn 1901).

4 Cơ sở dữ liệu vật liệu và sản phẩm | UL FSRI - Viện nghiên cứu an toàn cháy nổ (912) Cơ sở dữ liệu vật liệu và sản phẩm của FSRI Video quảng cáo - YouTube. Có sẵn tại <https://www.youtube.com/watch?v=LDdPI9NN758> truy cập lần cuối vào ngày 7 tháng 11 năm 2023.

mang lại. Cùng với quan hệ đối tác bền vững giữa Tiểu ban Xây dựng và các cơ quan ban ngành, chúng tôi tin tưởng và cam kết vào tương lai phát triển xanh và an toàn của ngành xây dựng Việt Nam.

I. GIẢI QUYẾT KHÓ KHĂN LIÊN QUAN ĐẾN HOẠT ĐỘNG PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY

Cơ quan liên quan: Vụ Khoa học, Công nghệ và Môi trường - Bộ Xây dựng (BXD); Bộ Công an (BCA)

1. Chứng nhận phòng cháy chữa cháy cho vật liệu xây dựng

Khoản 2, Điều 38 của Nghị định Chính Phủ 136[5] yêu cầu toàn bộ Phương tiện PCCC phải được Cơ quan Cảnh sát phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ (CS PCCC) kiểm định và chứng nhận trước khi đưa vào sử dụng theo quy chuẩn, tiêu chuẩn, hướng dẫn kỹ thuật của Bộ Công an.

QCVN 03:2023 BCA[6] do Bộ Công an ban hành nêu tại Điều 3.1.2 rằng phương tiện phòng cháy và chữa cháy được tổ chức nước ngoài chứng nhận phù hợp với tiêu chuẩn ISO/IEC 17025 và có giá trị tại thời điểm đề nghị cấp chứng nhận phòng cháy chữa cháy có thể là căn cứ được phê duyệt để Cơ quan CS PCCC cấp giấy chứng nhận PCCC tại Việt Nam. Đây là một nỗ lực đáng kể của Chính phủ Việt Nam nhằm đẩy nhanh việc cấp chứng nhận PCCC.

Tuy nhiên, Quy chuẩn vẫn yêu cầu một quy trình xác minh hai bước khi áp dụng vào dự án. Trước tiên, Cơ quan CS PCCC phải kiểm tra và phê duyệt phương tiện PCCC trước khi sử dụng trong thiết kế và xây dựng dự án. Sau khi hoàn thành xây dựng dự án, các phương tiện PCCC sẽ được Cơ quan CS PCCC kiểm tra lần thứ hai trước khi nhận giấy chứng nhận nghiệm thu PCCC để đưa vào hoạt động. Thủ tục kiểm tra hai lần này sẽ đòi hỏi nỗ lực gấp đôi của Cơ quan CS PCCC và có thể kéo dài thời gian đạt được giấy phép PCCC.

Để giảm gánh nặng cho Cơ quan CS PCCC trong khi vẫn duy trì kiểm soát chất lượng nghiêm ngặt đối với các thiết bị chữa cháy và PCCC, chúng tôi đề nghị thay đổi phương pháp kiểm định lần đầu như sau:

- Cho phép vật liệu PCCC được sản xuất ở nước ngoài được sử dụng trong xây dựng nếu được cấp Giấy chứng nhận xuất xứ và Giấy chứng nhận chất lượng đạt tiêu chuẩn ISO/IEC 17025 từ các Tổ chức chứng nhận quốc tế được Chính phủ Việt Nam công nhận như Bureau Veritas, SGS, Intertek, v.v.;
- Cho phép vật liệu PCCC được sản xuất tại Việt Nam được sử dụng trong xây dựng nếu đạt được Giấy chứng nhận chất lượng đạt tiêu chuẩn ISO/IEC 17025 từ các Tổ chức chứng nhận được Chính phủ Việt Nam công nhận. Các Tổ chức chứng nhận này sẽ không nhất thiết phải là Cơ quan CS PCCC.

Chúng tôi xin lưu ý rằng phương pháp kiểm tra (bước một) nêu trên đã được áp dụng thành công trên nhiều sản phẩm và thiết bị xây dựng ngoài phương tiện PCCC.

Bước kiểm duyệt lần hai cho vật liệu, thiết bị PCCC trước khi cấp giấy chứng nhận PCCC cuối cùng (chứng nhận nghiệm thu PCCC để đưa vào hoạt động) sẽ vẫn do Cơ quan CS PCCC thực hiện, để giữ quyền kiểm soát cuối cùng về chất lượng của phương tiện PCCC.

2. Chứng nhận vật liệu xây dựng PCCC cho công trình cải tạo

Điều 13.3 của Nghị định Chính Phủ 136 quy định rằng các công trình khi xây dựng mới, cải tạo hoặc thay đổi tính chất sử dụng ảnh hưởng đến một trong các yêu cầu an toàn phòng cháy và chữa cháy quy định tại Điều 13.5 này phải được thẩm duyệt thiết kế về phòng cháy và chữa cháy của Cơ quan CS PCCC. Mặc dù Điều 13.5 xác định đầy đủ các hệ thống và thiết bị quan trọng này, nhưng hiện tại vẫn thiếu tính cụ thể về ngưỡng sửa đổi được coi là có ảnh hưởng đến yêu cầu an toàn phòng cháy chữa cháy. Điều này có thể được hiểu rằng bất kỳ thay đổi mới nào

5 Nghị định 136/2020/NĐ-CP ngày 24 tháng 11 năm 2020 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật phòng cháy và chữa cháy và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng cháy và chữa cháy (Nghị định 136).

6 QCVN 03:2023/BCA ngày 30 tháng 10 năm 2023 của Bộ Công an về Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về Phương tiện phòng cháy và chữa cháy (QCVN 03:2023).

của công trình, bất kể quy mô, đối với hệ thống và thiết bị chữa cháy được quy định tại Điều 13.5 phải được đệ trình và phê duyệt bởi Cơ quan CS PCCC.

Hơn nữa, trong quá trình nộp hồ sơ xin giấy phép, dự án cải tạo có thể phải đối mặt với yêu cầu nâng cấp theo quy định PCCC mới nhất. Yêu cầu này gây ra tác động đáng kể về mặt chi phí và thời gian cho việc xây dựng công trình cải tạo. Do đó, chúng tôi muốn khuyến nghị rằng mức độ sửa đổi trên từng hệ thống và vật liệu được coi là ảnh hưởng đến an toàn PCCC cần được xác định một cách chi tiết.

Khuyến nghị

Chúng tôi xin đưa ra các khuyến nghị sau:

- Cho phép vật liệu PCCC được sản xuất ở nước ngoài hoặc tại Việt Nam được cấp Giấy chứng nhận xuất xứ và Giấy chứng nhận chất lượng đạt tiêu chuẩn ISO/IEC 17025 được sử dụng trong các công trình xây dựng, thông qua các Tổ chức chứng nhận quốc tế được Chính phủ Việt Nam công nhận như Bureau Veritas, SGS, Intertek, v.v.;
- Đối với các dự án cải tạo, phải xác định rõ đặc điểm kỹ thuật chi tiết mức độ sửa đổi đối với từng hệ thống và thiết bị, đặc biệt là những hệ thống ảnh hưởng đáng kể đến an toàn PCCC. Việc này rất quan trọng để cung cấp hướng dẫn chính xác về những sửa đổi cần chú ý và phê duyệt liên quan đến các biện pháp an toàn cháy nổ trong quá trình cải tạo.

LỜI CẢM ƠN

Tiểu ban Xây dựng thuộc EuroCham.